

40. GEODETSKI DAN – PTUJ 2011 – OKROGLA MIZA

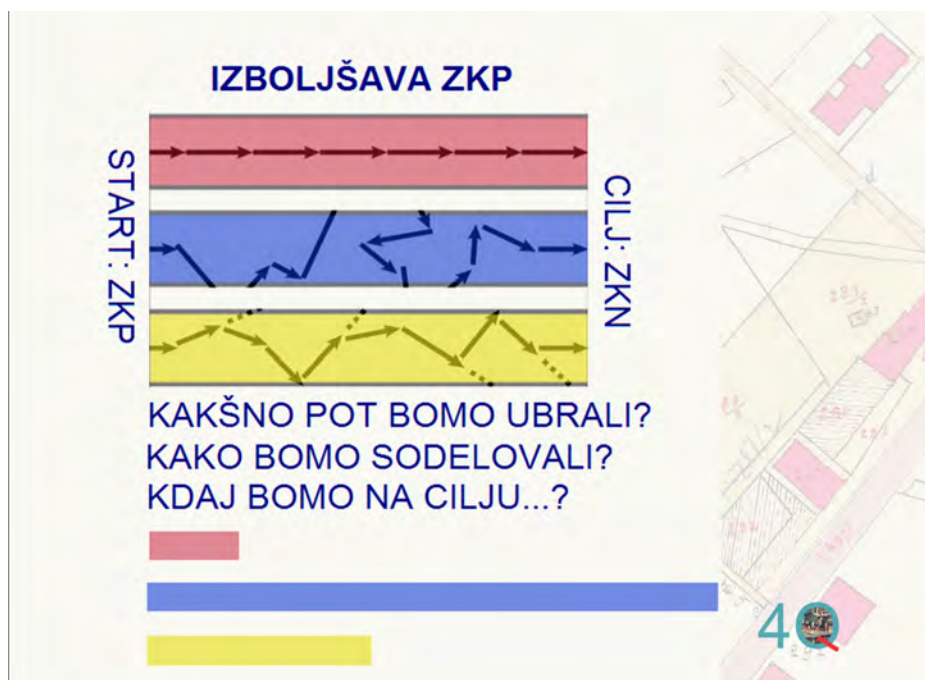
SKLEPNE MISLI V DESETIH SLIKAH

Joc Triglav

Na 40. Geodetskem dnevu, ki je potekal 6. maja na Ptuj, je bila pozno popoldne organizirana okrogla miza z naslovom *Izboljšanje zemljiškokatastrskega prikaza*, na kateri so kot razpravljavci sodelovali vodilni možje vseh stebrov slovenske geodetske službe.

Še pred okroglo mizo sem pripravil nekaj prosojnic s sklepnimi mislimi, ki naj bi jih predstavil na dogodku, a sem se nato zaradi časovne stiske odločil, da je mnogo pomembneje podaljšati čas za razpravo gostov ter njihove odgovore na vprašanja in predloge iz občinstva.

Ker pa sem za pripravo sklepnih misli »pokuril« kar nekaj popoldanske in večerne energije, bi bilo res potratno, če bi šla v nič. Poudarek je predvsem na potrebi po sodelovanju v geodetski službi, zato se mi zdi prav, da vam predstavim vseh deset slik in komentarjev, predvidenih za okroglo mizo – kot drobceno motivacijo za prihodnje naporno delo.

Slika 1: Za trenutek pogledjmo sliko in si predstavljajmo, da je to naš projekt izboljšave zemljiškokatastrskega prikaza. Po kakšni poti bomo torej izboljšavo dosegli?

Najraje bi jo seveda ubrali po vrhnji, gladki poti, kjer bi vse teklo v skladu z željami in pričakovanji, brez presenečenj in sprememb, pravočasno in brez ovinkov – naravnost do cilja. A tako idealno in hitro pot si lahko samo narišemo, v praksi je ni.

Če se podamo po srednji poti, bomo zaradi neupoštevanja dejstev in pravil stroke večkrat zašli z nje, delali dva koraka nazaj in enega naprej ali se vrteli v krogu, izgubljali voljo in stalno krepko zamujali. Ubiranje takih poti je v praksi seveda nezaželeno, a vseeno presenetljivo pogosto.

Potrudimo se in stopimo po spodnji, svetli, tretji poti, kjer se bomo za napredovanje proti cilju prisiljeni sproti prilagajati. Sodelovali bomo, poslušali drug drugega, se slišali in razumeli, zato bomo v kritičnih trenutkih vedeli, kdaj in zakaj je treba zaviti, da ostanemo na poti, ohranimo zagon in ne izgubimo cilja izpred oči. Tu bo torej ključno strateško in operativno sodelovanje vseh osnovnih stebrov naše geodetske službe in seveda vseh nas, ki smo del te službe.

Elementi kakovosti geoprostorskih podatkov	
z osnovnimi merami kakovosti podatkov	
Element kakovosti	Osnovna mera kakovosti podatkov 0% >.....>.....>.....>.....>.....>100%
celovitost	prisotnost
	odsotnost
logična skladnost	načelna
	domenska
	oblikovna
	topološka
položajna točnost	absolutna
	relativna
	točnost rastrskih podatkov
časovna točnost	točnost časovne meritve
	časovna skladnost
	časovna veljavnost
tematska točnost	napake razvrščanja
	napake nekvantitativnih atributov
	točnost kvantitativnih atributov

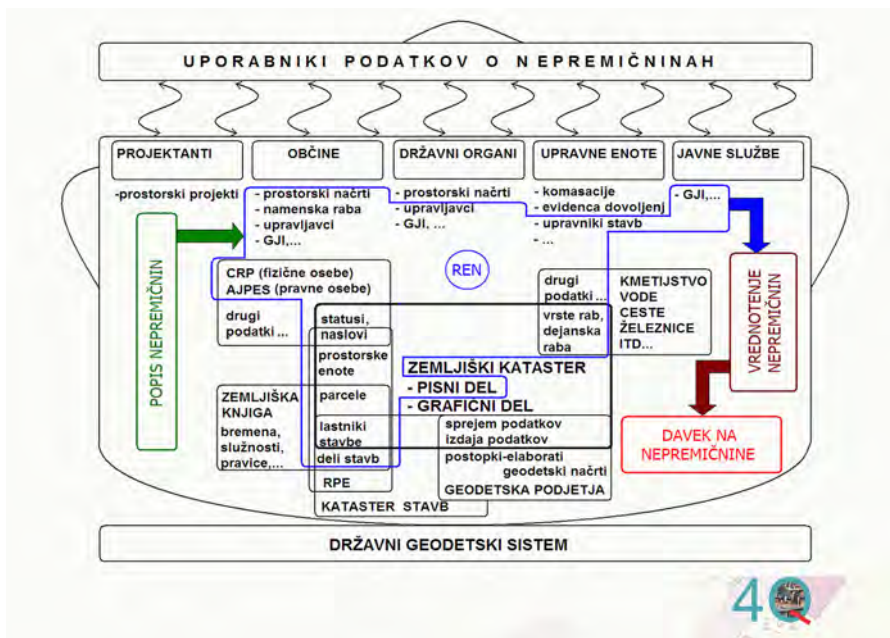

Slika 2: Osrednjo pozornost bomo nenehno morali posvečati kakovosti – predvsem kakovosti naših podatkov, kakovosti našega dela in kakovosti naših medsebojnih odnosov. Tako je na primer treba za boljše razumevanje kakovosti geoprostorskih podatkov, kamor med številnimi drugimi geodetskimi podatki spada tudi naš zemljiškokatastrski prikaz, vedno imeti pred seboj sliko elementov kakovosti z osnovnimi merami kakovosti podatkov.

Pri izboljšavi zemljiškokatastrskega prikaza je v ospredju zanimanja izboljšava položajne točnosti parcelnih mej, a kot vidite, je elementov kakovosti in njihovih osnovnih mer več.

Pri delu ne smemo pozabiti na nobeno vrstico v prikazani tabeli.

Upoštevati moramo, da doseganje kakovosti ni enkratno dejanje, temveč celovit in kompleksen proces!

Slika 3: Priključimo si v spomin geoprostorske podatke z uporabo geoprostorskega lonca na sliki. Vanj smo naložili obsežne vsebine različnih evidenc. Začeli smo z zemljiškim katastrom pred skoraj dvema stoletjema, nato pa do danes postopoma dodajali še druge evidence in njihove podatke. Nekateri podatki so vodeni po večkrat, v vsaki evidenci posebej, celo v vsaki evidenci na svoj način, po svoji metodologiji. To sem poskušal ponazoriti z okvirčki evidenc, kjer se nekateri podatki prekrivajo.

Po drugi strani pa nam kljub množici evidenc nekateri ključni podatki oziroma vrste podatkov manjkajo.

Da bi zapolnili nekatere vrzeli, smo geodeti pred petimi leti izvedli popis nepremičnin ...

... nato pa združili podatke popisa nepremičnin s ključnimi podatki obstoječih evidenc in tako vzpostavili register nepremičnin ...

O podatkih registra nepremičnin smo lani obvestili vse lastnike nepremičnin v obsežnem in odmevnem projektu obveščanja o poskusnem izračunu vrednosti nepremičnin ...

Na podlagi zbranih podatkov v registru nepremičnin smo poskusno izračunali vrednost nepremičnin in ta vrednost bo po izvedenih korekcijah podlaga za izračun davka na nepremičnine.

Kot vidite, se je v geoprostorskem loncu nabralo že veliko evidenc in podatkov. Verjetno ste opazili tudi, da naš geoprostorski lonec na sliki nima ravnega dna. Zato lahko razumemo, da se zaradi vsake nove evidence in vsake nove vrste podatkov, ki jo geodeti ali upravljavci drugih evidenc dodamo vanj, nagne. To pa seveda ni dobro! Saj si predstavljate, kaj hočem povedati ...

Zato naše delo kljub skoraj polnemu loncu še zdaleč ni končano. Sestavine sicer imamo, enih

je preveč, drugih premalo, nekaterih pa sploh še nimamo. Če bomo hoteli v loncu zase in za svoje uporabnike pripraviti nekaj res dobrega, nas torej čaka še veliko dela.

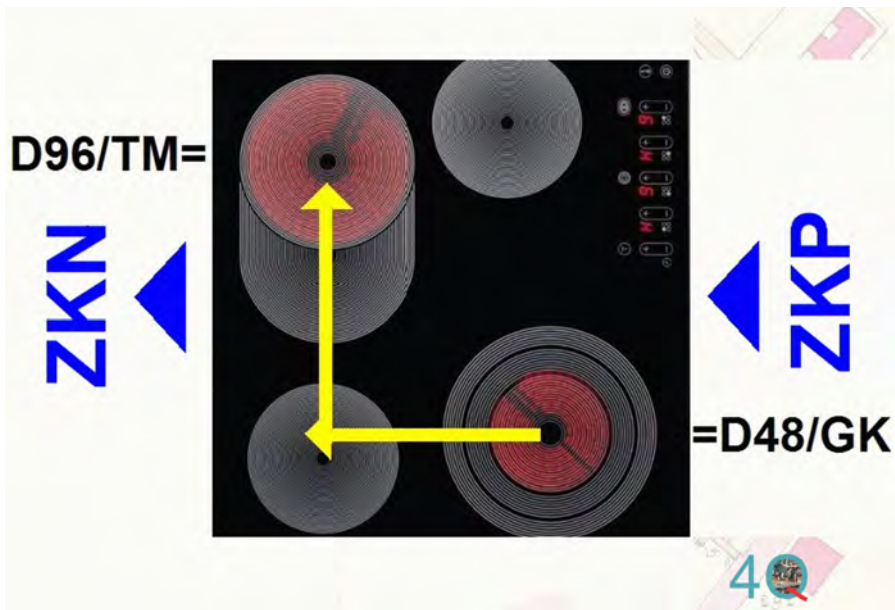

4

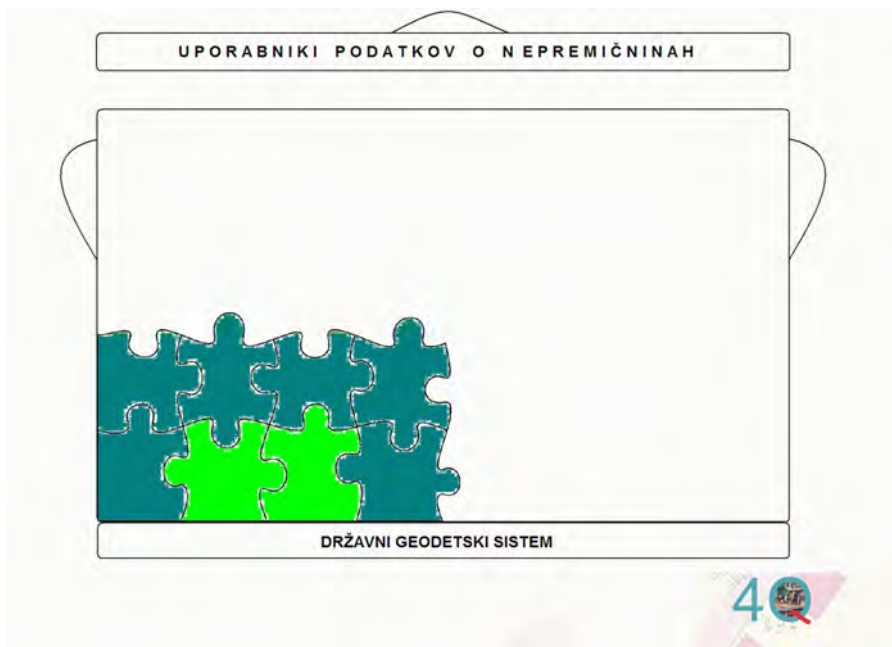
Slika 4: Ta naš geoprostorski lonec bomo uporabljali še dolgo. Najprej moramo zadovoljivo rešiti težave z nagibanjem, zato ga bomo ustrezno pripeli v koordinatni sistem. Nato pa moramo rešiti še vse težave z vsebino. Neuporabne podatke bomo postopoma odstavili z ognja, drv imamo dovolj in jih bomo sproti nacepili, kolikor bo treba.

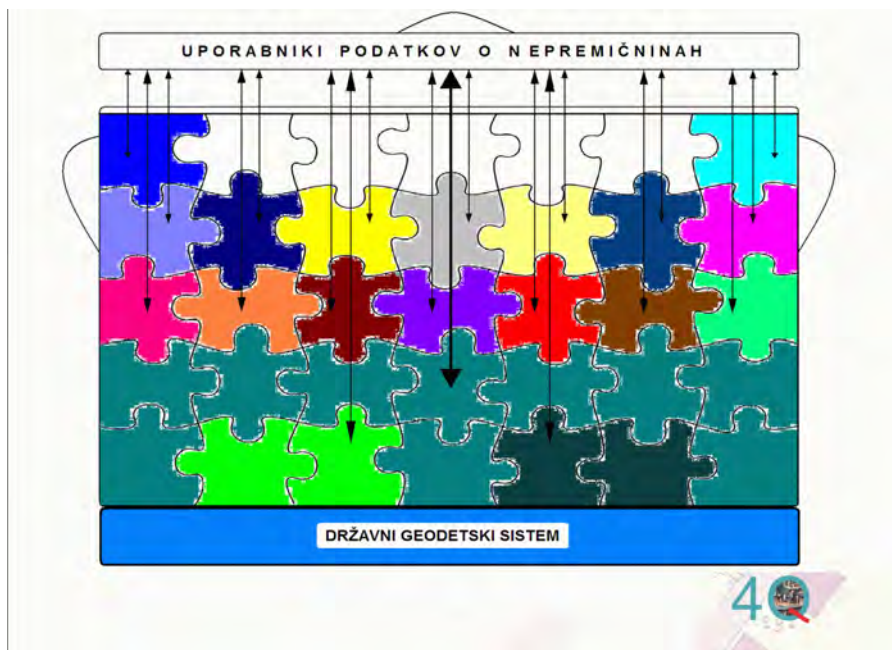
Slika 5: V pomoč nam bo, da nam sodobni časi omogočajo nove strokovne pristope in metode dela. Za nov začetek bomo izbrali lonec z ravnim dnom, ki bo trdno sedel v državni koordinatni sistem.

Slika 6: Poleg tega bomo postopoma zamenjali ploščo in se premaknili iz Gauss-Kruegerjevega koordinatnega sistema v sistem ETRS.

Slika 7: In čeprav se bomo glede na objektivne okoliščine in razpoložljiva sredstva najprej posvetili usklajevanju podatkov kmetijske dejanske rabe s podatki zemljiškega katastra ...

Slika 8: ...moramo imeti vedno pred seboj celotno sliko urejenih in med seboj nedvoumno enolično povezanih evidenc geoprostorskih podatkov, med katerimi ima zemljiški kataster kot temelj

prostorske podatkovne infrastrukture jedrno vlogo v sistemu prostorskega upravljanja. Vsak korak, ki ga bomo geodeti naredili v prihodnje, mora iti v smer krepitve te vloge zemljiškega katastra.

Hkrati moramo nujno vzpostaviti robusten državni koordinatni sistem in nenehno skrbeti za usklajeno vzdrževanje katastra stavb, registra prostorskih enot, katastra gospodarske javne infrastrukture in vseh drugih geodetskih evidenc.

Na take temelje bodo svoje geoprostorske podatke obvezno naložili tudi vsi drugi upravljavci evidenc v sistemu prostorskega upravljanja.

Slika 9: Pri tem moramo razumeti in upoštevati, da se vsej tehniki navkljub geoprostorski podatki ne bodo kar sami od sebe pravilno zložili v prostor in evidenc.

Potrebno bo veliko naporenega geodetskega in drugega strokovnega dela, veliko nenehnega medsebojnega sodelovanja, izmenjave izkušenj in mnenj.

Če hočemo uspeti, bomo namreč morali uporabiti vse skupno znanje in delovne moči. Vsakdo med nami, ne glede na to, kje v geodetski službi deluje, bo moral dati od sebe najboljše, kar premore.

Vse to znamo, moramo in hočemo storiti!

Slika 10: Samo tako bomo prišli do pravega pridelka, tj. kakovostnega zemljiškega katastra kot motorja sistema prostorskega upravljanja.

Pot do pridelka je sicer dolga, a na vsakem koraku nas čakajo drobni zlati klasi dobro opravljenega dela.

Vključimo torej ves svoj instrumentarij, vso strojno in programsko opremo, vse svoje miselne stroje, pljunimo v roke in veselo na delo!

Hvala za pozornost!

Prispelo v objavo: 9. 5. 2011

Joc Triglav